

altsaa ikke at ske for Sukkerroernes Vedkommende, for saa vidt de den Gang stod i en Takstklasse, som der ikke blev klaget over. Jeg skal dog bemærke, at selv den Fragt, der den Gang var paa Roer, var saa høj, at ved De danske Sukkerfabrikker skred man til rundt omkring at bygge smaa Roebaner, og disse maa Roebaner er særlig byggede paa Lolland. Jeg kan gøre det ærede Medlem fra Horsens (Hans Nielsen) opmærksom paa, at naar han talte om, at dette Samraad særlig havde drejet sig om Dyrkerne af Lollands fede Jord, er det ikke rigtigt; der har ikke paa Lolland været den mindste Begæring om nogen Forandring, idet vi paa Lolland saa godt som udelukkende beforder Roer paa vore egne Roebaner; det er kun undtagelsesvis, at der paa Lolland transporteres Sukkerroer med de almindelige Baner. Det Samraad, som har været ført, har slet ikke været om De danske Sukkerfabrikker, men det har været i Anledning af et Andragende fra Roedyrkerne ved Andelsfabrikken i Nykøbing og et Andragende fra Roedyrkerne ved Gerløv-Fabrikken her paa Sjælland, saa det drejer sig ikke om Lollands fede Jorder.

Den Gang Takstforhøjelsen kom, fik selvfølgelig Sukkerroerne den samme Takstforhøjelse som alle andre Varer, men samtidig gik Administrationen til at flytte Sukkerroerne fra Takstklasse Nr. 6 til Takstklasse Nr. 5. Det bevirkede, at Taksterne for Sukkerroer for de Stationer, som laa længst fra Fabrikken blev meget stærkt forhøjet. Jeg skal for Nykøbing Sukkerfabriks Vedkommende f. Eks. anføre Roedyrkerne oppe ved Orehoved og nede ved Gedser og for Gerløv-Fabrikkens Vedkommende Roedyrkere helt op til Roskilde eller nede paa den anden Side af Slagelse, idet Takstforhøjelsen for deres Vedkommende sammen med den almindelige Takstforhøjelse kom til at andrage en Forhøjelse, som paa Falster gik op til 58 pCt. og her paa Sjælland i nogle Tilfælde gik op til 70—80 pCt. Ærede Medlemmer vil alle sammen forstaa, at det var en ret betydelig Forhøjelse. Og denne Forhøjelse faldt ganske særlig, kan jeg tilføje, paa de smaa Roedyrkere, idet de Roedyrkere, som ligger langt ude i Kredsen, i Regelen er Roedyrkere med smaa Arealer; det var dem, der fik denne Forhøjelse, og den kom pludselig og ganske uventet. Man mente nemlig, at naar det i Folketingsbetænkningen var udtalt, at man vilde søge at holde særlig tunge og

fyldende Varer — og til disse hører jo Sukkerroer — nede i en lavere Takstklasse, vilde det være stridende derimod, at man gik til at sætte Sukkerroer i en højere Takstklasse. Endvidere skal jeg gøre opmærksom paa, at Loven af 13. Maj 1911 om Ændringer i Statsbanernes Takster indeholder en Passus, der gaar ud paa, at Taksterne for Fragtgods og almindeligt Vognladningsgods i intet Tilfælde maa være mere end $\frac{1}{3}$ højere end de tidligere anvendte Takster. Det var altsaa en Forudsætning, at naar man gik til denne Takstforhøjelse, maatte den ikke gerne komme til at overstige de tidligere anvendte Takster med mere end $33\frac{1}{3}$ pCt. Men dette blev altsaa i Virkeligheden for disse Roedyrkere en Forhøjelse paa helt op mod 80 pCt. for dem, som laa længst borte. I den Anledning søgte disse Dyrkere Ministeriet og Finansudvalget og fik et Samraad i Gang, og det er det, der forhaabentlig resulterer i, at der bliver en Forandring paa dette Omraade.

Af de ærede Medlemmer, som talte imod denne Sag, de ærede Medlemmer fra Skanderborg (H. Rasmussen) og Horsens (Hans Nielsen), blev der foretaget en Sammenligning med de andre Ting, som nævnes i Takstklasse 5, altsaa Cikorierødder, Kartofler o. l. Det lader sig imidlertid ikke gøre uden videre at sammenligne disse Ting med Sukkerroer. Kartofler er i Regelen en ren Vare, hvor der virkelig fragtes Kartofler, idet der ikke er nogen videre Jordprocent, og Cikorierødder er ogsaa en Vare, hvor der køres med meget lille Jordprocent — saa vidt jeg ved, jeg kan ikke staa inde for Tallet, er det i Regelen op til 10 pCt. Jord, man kører med —, men jeg maa gøre opmærksom paa, at for Sukkerroernes Vedkommende kører man i Gennemsnit med 25 pCt. Jord, og i Aar er vi ved Fabrikkenovre paa Falster oppe paa noget over 30 pCt. Jord; der er adskillige, som kører med mere, jeg for mit Vedkommende har paa Lolland kørt med indtil over 60 pCt. Jord. Paa Grund af den Form, Roerne har, og paa Grund af den vedhængende Jord er det umuligt at faa dem vasket rene, særlig i et saadant fugtigt Efteraar som i Aar. Denne Jord, som jo til Dels er en Formindskelse af vor fede Jord, maa vi altsaa yderligere betale denne meget høje Fragt for, derfor kan man ikke drage nogen Sammenligning mellem Sukkerroer og Cikorierødder eller Kartofler. Jeg antager, at Grunden til, at Administrationen tidligere har taget dette specielle Hensyn til Sukkerroerne at lade dem faa en Smule Lettelse,